

De buitenwereld moest buiten blijven

Door Pier Abe Santema

MINNERTSGA – Als ze iets altijd hebben vermeden, dan is het wel contact met de buitenwereld. Maar nu staan ze in het middelpunt van de belangstelling, de nabestaanden van Rients Wolbers. Hij werd deze week gevonden. Dood. En dat was hij al vier jaar. De broers (61 en 67 jaar) en zussen (44 en 71) met wie hij aan de Winsemiusstrjitte in Minnertsga onder één dak woonde, hadden het niet in de gaten, zeggen ze.

Hoe kan iemand vier jaar dood op zijn zolderkamer liggen, terwijl het leven in huis ge-

woon doorgaat. Sociaal-psycholoog Hans van de Sande vermoedt dat bij de 'sociaal zwakke' familie beperkte verstandelijke vermogens een rol spelen.

Toen hun broer na een ruzie in het voorjaar van 2006 niet meer uit zijn zolderkamer naar buiten kwam, hebben zij zich geen raad geweten met de situatie, denkt Van de Sande. „Minder begaafde mensen overzien het niet, ze vinden het ingewikkeld. Ze verwachten waarschijnlijk ook bemoeienis van de buitenwereld. De reactie is dan: wacht nog maar even.”

Binnen een kleine groep kan er dan een eigen werkelijkheid ontstaan, aldus de sociaal-

psycholoog. „Mensen hebben nu eenmaal sterk de neiging om te doen wat anderen doen. Als niemand actie onderneemt, sterkt dat de anderen om dat ook niet te doen.” Van de Sande ziet geen direct verband met het geloof van de familie, vermoedelijk in de orthodox protestants-christelijke sfeer. „Dit is heel zeldzaam. Ook binnen sektes zetten ze de rituelen rond de dood niet zomaar opzij.”

De politie onderzoekt nog of de man in hulpeloze toestand achtergelaten is op zijn kamer. Hij liep namelijk moeilijk en had een kwakkelende gezondheid. In dat geval kan er sprake zijn van nalatigheid. Maar broers en

zussen hebben wettelijk gezien geen zorgplicht, meldt Ivo van der Meer van advocatenkantoor Rotshuizen Geense. „Bovendien moet er opzet in het spel zijn en toon dat maar eens aan.”

Het overlijden hoeft namelijk niet het gevolg te zijn van de terughoudende opstelling van zijn familie. De man kan enige tijd op sterven hebben gelegen, maar hij kan ook al snel door een hartaanval overleden zijn. Er is meer duidelijkheid nodig over de doodsoorzaak en het tijdstip van overlijden. Hiertoe wordt het volledig ingedroogde stoffelijk overschot, dat nog redelijk herkenbaar was, pathologisch

onderzocht. De uitslag wordt op zijn vroegst volgende week verwacht. De politie gaat in ieder geval niet uit van een misdrijf.

De UWV-uitkering van de overledene is vier jaar lang doorgegaan en al het geld staat nog op de rekening, aldus de politie. Woordvoerder Wessel Agterhof van het UWV vertelt dat het wel vaker voorkomt dat iemand jarenlang geen actief contact heeft met het UWV. „Bijvoorbeeld wanneer iemand volledig arbeidsongeschikt is. Dan hoeven mensen alleen nog wijzigingen door te geven.” Geld dat na iemands overlijden is uitgekeerd, vraagt het UWV standaard terug.